

خانواده درمانی اعتیاد

الگویی یکپارچه نگر به ارزیابی و درمان

جرالد ای. یونکه و دبلیو. بریس هاگدورن

ترجمه

دکتر فرشاد محسن زاده

عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی

دکتر مختار عارفی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمانشاه

نشر ساوالان

سرشناسه	: یونکه، جرالد ای. Juhnke, Gerald A
عنوان و نام پدیدآور	: خانواده درمانی اعتیاد: الگویی یکپارچه نگر به ارزیابی و درمان / نویسنده جرالد ای یونکه، دبلیو
مشخصات نشر	: تهران: ساوالان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۵ ص: مصور، جنول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۳۲-۰۳-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Counseling addicted families: an integrated assessment and treatment model, 2006.
موضوع	: سوء مصرف مواد -- درمان
موضوع	: روان درمانی خانواده
موضوع	: مشاوره -- روش ها
شناسه افزوده	: Hagedorn, W. Bryce / بریس / هگدن، ویلیام
شناسه افزوده	: محسن زاده، فرشاد، ۱۳۵۶-، مترجم
شناسه افزوده	: عارفی، مختار، ۱۳۵۴-، مترجم
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳ خ ۹۴۲/ج ۵۴۲ RC
رده بندی دیویی	: ۶۴۲/۲۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۱۴۸۴۴

نشر ساوالان

خانواده درمانی اعتیاد: الگویی یکپارچه نگر به ارزیابی و درمان

نویسندگان: جرالد ای. یونکه و دبلیو. بریس هاگدن
مترجمان: دکتر فرشاد محسن زاده، دکتر مختار عارفی
ناشر: نشر ساوالان
چاپ و صحافی: نگین
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
نوبت و تاریخ چاپ: اول، ۱۳۹۳
ISBN: 978-600-7432-03-7
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۳۲-۰۳-۷
تعداد صفحات: ۳۳۵
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان
آدرس: روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، واحد ۲۱۴، نشر ساوالان - کد پستی: ۱۳۱۴۷۴۳۹۸۹

www.savalane.com
info@savalane.com

فکس: ۶۶۹۶۱۲۷۵

تلفن: ۶۶۹۵۱۹۴۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه مترجمان
	فصل اول: تعریف و شیوع اعتیاد
۹	مقدمه
۱۰	اعتیاد - یک تعریف کاری
۱۰	کمک به درک مراجعان و خانواده‌ها
۱۴	حالا موضوعات پیچیده ...
۱۹	اعتیاد - میزان شیوع و اثرات
۱۹	شمارش درست - آیا میسر است؟
۲۴	زبان‌های اعتیادهای شیمیایی
۴۰	زبان‌های اعتیادهای فرایندی
۵۳	نتیجه‌گیری نهایی
	فصل دوم: کمک به مراجعان و خانواده‌ها در درک اعتیادها
۵۵	مقدمه
۵۷	نظریه، نظریه، نظریه ... چرا بالیداهه عمل نکنیم؟
۶۱	از اخلاقی تا چندوجهی - بحثی در نظریه‌های اعتیاد
۶۲	چرا ترک نمی‌کنند؟ - مدل اخلاقی اختلالات اعتیادی
۶۴	مثال موردی بالینی

۶۶	خلاصه و جمع بندی
۶۶	کاری از من ساخته نیست - بیمارم: نظریه فیزیولوژیک اعتیاد
۷۳	مثال موردی بالینی
۸۱	خلاصه و جمع بندی
۸۴	بی حس شدگی - نظریه روان شناختی اختلالات اعتیادی
۹۱	مثال موردی بالینی
۹۳	خلاصه و جمع بندی
۹۶	"کجا یاد گرفتی این گونه بنوشی؟" - تأثیر محیط بر اختلالات اعتیادی
۹۶	نظریه جامعه شناختی
۹۹	نظریه یادگیری اجتماعی
۱۰۱	خلاصه و جمع بندی
۱۰۲	کدامیک اول بوده، مرغ یا تخم مرغ؟
۱۰۲	رویکرد زیستی-روانی-اجتماعی-معنوی به اختلالات اعتیادی
۱۰۳	معنویت و اعتیاد
۱۰۵	مثال موردی بالینی
۱۰۹	طرح درمان زیستی - روانی - اجتماعی - معنوی
۱۱۴	خلاصه و جمع بندی
۱۱۵	نتیجه گیری

فصل سوم: ارزیابی اعتیاد خانواده

۱۱۹	مقدمه
۱۲۱	مصاحبه بالینی ارزیابی اعتیاد خانواده
۱۲۷	شش مرحله ارزیابی بالینی اعتیاد خانواده
۱۴۵	آزمایش کشف اعتیاد و ابزارهای ارزیابی تخصصی
۱۴۵	آزمایش کشف مواد
۱۵۶	ابزارهای ارزیابی تخصصی
۱۵۷	پرسشنامه بازبینی شده رضایت زناشویی (MSI-R)
۱۶۹	پرسشنامه غربالگری غیرمستقیم سوء مصرف مواد-۳
۱۷۵	پرسشنامه غربالگری غیرمستقیم سوء مصرف مواد-نوجوانان ۲
۱۸۰	باز خورد درمانی
۱۸۰	مرور صادقانه عملکرد و تحسین
۱۸۴	خلاصه

فصل چهارم: مدل زنجیره‌ای مشاوره اعتیادهای خانواده

مقدمه	۱۸۵
چرا مشاوره خانواده؟	۱۸۷
مشاوره خانواده چیست؟	۱۸۹
واژه‌ها و مفاهیم رایج خانواده‌درمانی	۱۹۰
مدل پیشنهادی	۲۰۱
مرحله اول: مدل تغییر و مصاحبه انگیزشی	۲۰۵
مرحله دوم: درمان راه حل محور	۲۱۳
مرحله سوم: خانواده‌درمانی شناختی-رفتاری	۲۲۱
مرحله چهارم: مشاوره خانواده ساختاری	۲۳۱
مرحله پنجم: مشاوره سیستم‌های گسترده خانواده	۲۴۱
مرحله شش: نظریه تعدیل شده بین‌نسلی خانواده اصلی	۲۵۴
مرحله هفت: خانواده‌درمانی روان‌پوششی روابط شئی	۲۶۳
نتیجه‌گیری	۲۷۰

فصل پنجم: موضوعات ویژه در مشاوره خانواده‌های معتاد

مقدمه	۲۷۱
عدالت اجتماعی	۲۷۳
بدنام سازی و تبعیض علیه خانواده‌های معتاد	۲۷۳
موضوعات چندفرهنگی	۲۷۷
رفتارهای تهدیدکننده زندگی	۲۸۲
خشونت خانگی مرتبط با مواد	۲۹۷
نتیجه‌گیری	۳۰۶
منابع	۳۰۷

مقدمه مترجمان

اعتیاد یکی از چالش‌انگیزترین مسائل پیش روی جامعه ما و همچنین متخصصانی است که در حوزه درمان معتادان کار می‌کنند. اقدام آگاهانه و مؤثر در درمان این بیماری فردی-خانوادگی-اجتماعی، مستلزم شناسایی روش‌هایی است که اثر بخشی و برتری آن‌ها در مقایسه با روش‌های درمانی دیگر به اثبات رسیده است. خانواده درمانی اعتیاد یک چاره درمانی است که در صدد استفاده از قابلیت‌های خانواده برای درمان عضو معتاد و همچنین ترمیم آسیب‌های وارد آمده بر خانواده در ابعاد رابطه‌ای-عاطفی است. پژوهش‌های گوناگون هم‌نشان داده‌اند که مشارکت اعضای خانواده در درمان عضو معتاد و استفاده از رویکردی که اعتیاد را به عنوان یک بیماری خانوادگی لحاظ می‌کند در مقایسه با درمان‌هایی که فقط بر فرد معتاد متمرکز هستند نتایج بهتری به بار می‌آورد.

کتاب حاضر که به خانواده‌درمانی اعتیاد به عنوان یکی از مؤثرترین درمان‌های اعتیاد اختصاص دارد علاوه بر اطلاعات علمی مفید دیگری که دربردارد یک مدل زنجیره‌ای هفت مرحله‌ای برای کار با خانواده‌های معتاد پیشنهاد می‌کند که با درمان‌های عمل‌محور در مراحل ابتدایی آغاز می‌شود و در صورت نیاز خانواده‌ها با درمان‌های پیش‌مداخله در مراحل پایانی ادامه می‌یابد. این کتاب قوت‌های متعددی دارد که از جمله آن‌ها می‌توان به ارائه چارچوب مشخص و تعریف‌شده درمانی و توصیف دقیق و ملموس مداخلات با استفاده از مثال‌های موردی اشاره کرد.

فصل اول کتاب عمدتاً به مضرات اقتصادی اعتیاد برای فرد، جامعه، و خانواده اختصاص دارد. در فصل دوم به نظریه‌های سبب‌شناختی اختلالات اعتیادی پرداخته شده، فصل سوم به ارزیابی از جمله شیوه‌های تشخیص سوء مصرف مواد اختصاص یافته، در فصل چهارم مدل جامع خانواده درمانی با عنوان "مدل زنجیره‌ای مشاوره اعتیاد خانواده توصیف شده و نهایتاً در فصل پنجم به موضوعات خاص نظیر خشونت خانوادگی، عدالت اجتماعی، و خودکشی پرداخته شده است. توصیه می‌شود در صورت عدم علاقه به مطالعه زبان‌های اقتصادی اعتیاد که اطلاعاتی درباره جامعه ایالات متحده است و می‌تواند معیاری برای تخمین همان زبان‌ها در جامعه ما باشد، مطالعه کتاب را از فصل ۲ شروع کنید.

این کتاب همراه با کتاب مفید و کاربردی دیگر "زوج درمانی رفتاری برای اعتیاد به الکل و سوء مصرف مواد" ترجمه شده که در کنار هم مجموعه‌ای استثنایی از مداخلات درمانی برای معتادان و خانواده‌های آنها را تشکیل می‌دهند. ویژگی مشترک دو کتاب، توصیف شیوه‌هایی است که از پتانسیل درمان بخش کانون حمایتی-عاطفی خانواده در درمان اختلالات اعتیادی استفاده می‌کنند. برای دستیابی به فهمی جامع‌تر و دقیق‌تر از خانواده درمانی اعتیاد، مطالعه دقیق هر دو اثر قویاً توصیه می‌شود.

امید است دقت نظر و تیربینی دانشجویان و متخصصان گرانقدر مطالعه کننده این آثار به یاری مترجمان آید و پیشنهادات عالمانه و نقادانه آن‌ها به اصلاح اشتباهات و بهبود آثار ترجمه شده در چاپ‌های بعدی بیالجامد.

فرشاد محسن‌زاده

عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی تهران